

THE NORTH AMERICAN

Esperanto Review

**JOŝIKO
VENAS!**

**ESPERANTO IN
THE SCHOOLS**

**NEW!
SPECIAL RATES
FOR CLUBS**

Januaro—Februaro 1962

The NORTH AMERICAN ESPERANTO REVIEW

Donald Broadribb, Editor

Vol. 10, No. 1

808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania

Founded in 1953 and published bi-monthly by the **Esperanto League for North America, Inc.**, as its official organ. Subscription rates: Regular subscription, \$2.00 per year; gift subscription, \$1.75 per year, or three for \$4.00 per year; bulk orders, ten copies ordered in advance, \$1.50, except for special issues. Membership dues: Regular members, \$5.00; supporting members, \$10.00; patron members, \$20.00; life members, \$100.00; man and wife, each having the privileges of a regular member, but receiving only one copy of publications, \$7.00. Make all checks and money orders payable to "**Esperanto League for North America, Inc.**" Send all payments, orders for subscriptions and memberships to the treasurer, Jay Berry, 3231 N.W. 62nd St., Seattle 7, Washington.

Officers of the Esperanto League for North America, Inc.: President, David B. Richardson, R.F.D. Box 81A, Eastsound, Washington; Vice-President, Charles E. Peterson, 8314 E. Florence, Downey, California; Secretary, Conrad Fisher, 808 Stewart St., Meadville, Pennsylvania; Treasurer, Jay Berry, 3231 N. W. 62nd St., Seattle 7, Washington. **Executive Board:** Armin F. Doneis, Sr., P. O. Box 105, Pharr, Texas; Thomas A. Goldman, 7008 Millwood Road, Bethesda 14, Maryland; Mary Gibson, P. O. Box 409, Riverdale, Fresno County, California; Frans J. Jahger, 2736 Locust Dr., Bridgeville, Pennsylvania; Dr. James Lieberman, 24 Claflin Road, Brookline 46, Massachusetts; Paul Nace, 1410 Ray Road, Hyattsville, Maryland; Catherine Schulze, 410 Darrell Road, Hillsborough, California; H. K. Ver Ploeg, 1908 E. 8th Ave., Spokane 32, Washington; Martha Walker, 2846 Monticello Road, Napa, California.

Our cover:

Joŝiko Kafino, vivacious Esperantist, lecturer, world traveler, steps from behind the "Esperanto Curtain" to say a bright *saluton!* to American Esperantists.

Story on page 14

Esperanto in the Schools

Around the World - Esperanto is now being taught in approximately 540 schools in 27 countries, according to reports compiled by the Center of Research and Documentation of the Universal Esperanto Association in London. While many individual reports must go unmentioned, some representative items are printed below:

Denmark: The Ministry of Education, this past fall, made Esperanto an elective subject in the eighth and ninth grades, as well as in the public evening schools throughout the country. It also arranged a series of informative lectures on Esperanto in teachers colleges in twelve cities, given by Dr. Ivo Lapenna of London.

England: For the second year, an intensive Esperanto course for teachers was given at Wedgwood Memorial College, Barlaston. The twenty teachers enrolled were taught by S. Pragano, of the University of Amsterdam, and Marjorie Boulton, well known British poet. Prof. W.E. Collinson, of Liverpool, also lectured.

Finland: In the village of Somero, a five year experiment sponsored by the Finnish government is now in its fourth year, in the public school. Half of the school is enrolled in a series of specially prepared Esperanto courses, while the other half follows the regular curriculum. After the first year of Esperanto study, students go on to a study of geography and art with classes conducted in Esperanto.

France: 70 Esperanto courses are currently taught in the schools; in 19 teachers colleges the subject is required.

Jugoslavia: The Ministry of Culture and Instruction has approved, last fall, Esperanto as an elective subject in all Yugoslavian schools, and agreed to propose to UNESCO an international conference of schools teaching Esperanto.

New Zealand: The Ministry of Education, during the past school year, approved the introduction of Esperanto into school curricula, as individual schools see fit.

Poland: 50 schools currently are teaching Esperanto in the fifth through eighth grades.

Europe in General: Under the management of the People's University in Zurich, Switzerland, the ninth term of internationally coordinated Esperanto courses is taking place. The classes are based on coordinated subject matter, and run simultaneously in various countries.

July 28 - August 4, the Fourth International Geographical Week will be held at the Danish high school Husmandsskolen, near the city of Odense, in Esperanto, featuring lectures and study.

In the United States: At New York University, a Danish lawyer, Eskil Svane, has been awarded the degree of "Master of Comparative Jurisprudence." His thesis, "The Conclusion of Contracts",

a comparative legal study in Danish and American law, is in English with a summary in Esperanto.

At Harvard University, the newly founded Esperanto Club organized an exhibit of Esperanto books, magazines, and correspondence in the Lamont Library. The exhibit was publicized by the Harvard University Gazette.

Sequoia High School, Redwood City, California, began its second basic course of Esperanto for this school year, on January 3. The adult education course for the fall included two teachers.

The University City Adult Evening School, in St. Louis, Missouri, offers a free course in Esperanto, meeting each Tuesday.

San Mateo, California, is the scene of Esperanto classes in three schools. In the Lawrence School, the principal, Dr. Edwin Feldman, teaches 35 5th graders twice a week Esperanto lessons. At the Turnbull School, Humi Hiraki teaches 15 5th graders twice-a-week classes after school. At the Sunnybrae School, 5th graders are taught twice a week lessons by Lavina Parsons. This is the second year of Esperanto classes at Sunnybrae school, which pioneered the first elementary school Esperanto course in San Mateo County last school year.

Many classes in the United States have been reported previously in the Review, and must go unmentioned here. Others will be reported subsequently.

Dr. Edwin Feldman and 35 budding Esperantists, members of the 5th Grade Esperanto class at Lawrence School, San Mateo, California.

IMPORTANT ANNOUNCEMENT FOR LOCAL CLUBS

Would you like to participate in a plan by which :

1. Every member of your local club receives a copy of the ELNA magazine, thus getting news of current Esperanto activities, and practice in reading Esperanto?
2. The cost of ELNA membership is lowered for each club member?
3. ELNA, our national organization, will have more funds for such activities as publishing a better magazine, informing more Americans about Esperanto, and encouraging more schools to teach the international language?

Your Esperanto club can become part of this plan if it :

1. Has 25 or more members ;
2. Makes ELNA membership a condition of local club membership ;
3. Has as its main purpose the advancement of Esperanto ;
4. Adopts a legal resolution accepting these provisions, and so notifies the ELNA secretary.

This is purely a voluntary agreement and may be terminated at any time by passing a resolution and transmitting it to the ELNA secretary 30 days before the termination is to take effect.

In case a member of a club participating in this arrangement has a substantial reason for not wishing to become an ELNA member, the club may petition the Executive Committee (Estraro) to exclude him from the requirements of ELNA membership.

Here are the special reductions available to each member of clubs which have 100% membership in ELNA :

Regular members: \$1 a year less than regular dues

Patron members: \$2 a year less than regular dues

Life members: \$5 less than the regular cost the first year, plus \$1 rebate annually thereafter.

Under this plan the local club collects ELNA dues along with its own, and transmits the money due ELNA to the national treasurer. The club may either pass the reductions on to members in the form of the lower dues rates, or may charge the published rates and keep the amount of the reductions for its own treasury.

Make your club motto, *Every Member an ELNA Member!*

Dorothy Holland, Chairman
Membership and Organization Committee

Problemoj pri Varbado

Moderna Homo kaj la Movado Esperanta. Sociaj
Faktoroj Malfaciligas Taskon de Informado.

La problemoj, kiel varbi homojn al E-o, estas tia sama, kiu konfrontas ĉiujn idealismajn movadojn. Ne nur temas pri junuloj; ankaŭ temas pri homoj ĉiutagaj. Ĉe ili la libera tempo ĉiam pli etiĝas, ĉar ili estas pli kaj pli okupataj, luktante kun la "alta vivnivelo" -- kio estas, ŝajne, plenigado de hejmoj per elektraj kaj similaj aparatoj. Tio devigas ilin labori en du oficoj la ĉiutaga regula, kaj ia profitdona flankokupo.

Povas esti, ke ankaŭ la edzino sin lasas dungigi, kio enspezigas tri salajrojn, necesajn por pagi la ŝuldojn aŭ havigi al ili ankoraŭ da dezirataj objektoj. Ofte viroj tial laboras konsiderinde pli ol la 40 horojn fiksitajn perleĝe kiel maksimumon.

Se sufiĉe bonŝancaj, ili povas rabi la horojn, por gapi al pene akirita televido. Rezulto: malmulta legado,

ekster efemeraj revuoj, mizera societa vivo, kadukiĝo de kulturaj valoroj... fine pensa, spirita marasmo.

Krome, la batalo por atingi prestiĝan starlokon en nia teknika socio, nome, bontonan oficon kun konforme alta salajro, devigas junulojn enŝuti ĉiajn fortojn en fake specialan studon. Tio, kune kun la supre menciitaj faktoroj, nepre indikas ĉiamkreskantan malfacilon, varbi homojn al E-o, studobjekto, kiu ofte aspektas al ili diletanta, flankokupa ludilo, ĉar mankas al ĝi la pelforto de tuja neceso kaj urĝeco.

Tamen restas fekunda kampo. E-o daŭre logas precipe tri temperamentojn: (a) la racie-pensantan, kiu prudente vidas en ĝi praktikan solvon al la lingva problemoj, kaj instrumenton tre utilan, eĉ profitan, inter difinita kadro; (b) la idealisman, aŭ homaranisman, kiu sentas en la lingvo kaj ties celo la

Mi - Perdita Vaganto

"Vidu stelojn sur ĉielo,
ili brilas ankaŭ al vi;
rigardu florojn sur tero,
ili floras ankaŭ por vi!"

Miaj okuloj plenlarmaj
vidas nek stelojn nek florojn,
laŭ stratoj mallumaj mi vagas,
ili min gvidas sencelen.

"Antaŭen! Ĉiam antaŭen!",
ili vokas al mi;
mi ilin obeas,
ĉar estas mi nur kompatinda vaganto.

Mi devas, devas laŭ stratoj sencelen,
ĉar mi nenie ekvidas heltejon,
ĉar nenie trovas mi ripozejon,
mi - perdita vaganto.

Damjan Vahen-Svetinov

motivan noblecon, kaj serĉas pens-interŝanĝon en fratama komprenado; (c) la lingvoamantan kaj literaturulan, kiu **amas** en E-o la genion de ĝia mirinda formstrukturo kaj egalpezigitan internaciecon de ĝia vortaro kaj sintakso; kaj perceptas ĝian espriman potencon kaj flekseblecon, kiuj indikas novajn vojojn al spirita aventurado.

En landoj kie la vivritmo kaj socia strukturo povas nesame efiki ol ĉe ni — ekz. en Jugoslavio, **Estonio**, Suomio — E-aj kursoj estas **bone** alestataj. Ankaŭ en Japanujo kaj Brazilo, religiaj kaj metafizikaj rondoj favoras E-on, kaj tie kaj aliloke komunumaj aŭtoritatoj eksperimentas kun ĝi.

Sub evidenta malavantaĝo, la Angleparolantaj E-istoj ankoraŭ havas multon por fari. La aĝo meza de anoj de la Brita E-Asocio estas 50-60jara. Se la miloj da neorganizitaj E-istoj en Britujo grande aliĝus al sia centro, tiu statistiko montrus pli da sano. Senaliĝaj E-istoj rabas de nia afero tiun imprescon, kiun donus al ĝi ilia grandskala membriĝo; ili forigus la embarason sentatan de niaj gvidantoj, kiam tiuj estas petataj doni statistikon pri anonombro. Nur per nova sango nia movado trovas energion -- por sin movi.

Simile en Usono, la fideluloj laboras sub la ombro de ĉion-manganta idiomo, medio de vasta kulturo. Simile en Aŭstralio, kie multaj E-istoj izolas ekster la A. E. A. Ilia aniĝo donus al nia asocio la potencon influi rondojn, kies aprobo de E-o estas tre dezirinda.

La homo devas mastri la malfacilojn, kiuj nun venenas lian vivmedion. Li, kiu nun sendas siajn satelitojn por cirkuladi kun la astroj de l' ĉielo, ankoraŭ ne libere parolas kun siaj kunhomoj de aliaj lingvoj. Tamen li povas, se li volus. Venos tempo, kiam ni ne

plu estos internacie mutaj. Sed tio dependas de la tempo necesa por ke nia komuna prudento egaligu kun nia mirinda tekniko, kaj nia sana organiza uzado de nia malgranda tero iru sampaŝe kun niaj venkoj super la spaco.

Iom pri ni kiel apostoloj. Estas en la mondo multaj homoj bonvolaj al nia afero. Ili plezure vidus la tempon en kiu E-o ĝenerale adoptiĝos, ĉe la ŝtatviroj kaj ĉe la popolamasoj. En ili ne malmultaj prenas aktivan rolon en laŭpova dissemo de la internacilingva ideo, kaj elverŝas tempon, monon kaj laboron tre riĉe. Ili skribas al eminentuloj, parolas senĉese al konatoj, abonas E-gazetojn, aniĝas al kluboj, sed — ne scias E-on, almenaŭ ne ĝis la grado nepre necesa por ĉiu efika varbanto.

Unco da E-a uzado valoras tunon da parolado pri E-a statistiko, negrave kiel impone la ciferoj signifas por la jam-konvinkito. Ke la Franca Ĉambro de la Komerco en 1939 favoris E-on ne impresas al multaj kapoj tiom, kiom impresas aŭdo de pura E-a parolo ĉe la koncerna varbanto. Ke Romain Rolland kaj Henri Barbusse amike sintenis al E-o pezas malmulte kontraŭ tio, ke nek unu nek la alia povis eĉ uzeti ĝin. Jen tragedio en la informada kampo. Tro da niaj agemaj amikoj senefikigas sian laboron per la embarasa montrado, ke ili ne povas uzi la lingvon buŝe aŭ skribe en maniero postulata de siaj alteflugaj pretendoj — ke E-o estas simpla, facile lernebla kaj ĉiamaniere taŭga en la homaj rilatoj.

Sankta Paŭlo, en siaj iroj apostolaj, ne portis kun si imponan statistikon pri flora membriĝo de la Kristanaj grupoj; ne sin apogis sur la akcepto fare de tiu aŭ tiu ŝtataŭtoritato. Li prezentis la miraklan efikon de Kristanismo sur sin mem, kaj uzis la ekzemplon de sia

propra vivo por pruvi kiom ĝi povas fari ankaŭ al aliaj homoj. Simile pri E-o. Ĉiu homo vere konscia pri la bezono de internacia lingvo kaj konfesinta fidon kaj amon al E-o devas sen ajna prokrasto aserti, ke li aŭ ŝi jam faris la plejblon atingi, ke la uzado de E-o estas persone "dua naturo": tio estas, ke la praktika utiligo de tiu lingvo povas esti tuj kaj frape demonstrata al skeptikuloj.

En miaj fruaj tagoj de E-isteco mi vizitis kuraciston. Rimarkinte stelon sur mia jako, li demandis: "Ĉu vi *parolas* Esperanton?" Je mia eterna bedaŭro mi nur balbutis "Iomete", kaj lin adiaŭis. Por mi jam pasis bela neniam-revena oportuno, kiun mi devis perdi pro malbona ekipo. Tio, mi timas, estas ofta okazo en ĉiu lando. Sana koncepto de nia ĉefgrava devo, kaj firma persisto ĝin plenumi, povus forigi tiun teruran mankon, kaj krei kredantojn, eĉ adeptojn al nia afero.

Ne nur portu stelon kaj stampu leterkovertojn, sed *ankaŭ* kompetentiĝu en la praktika uzado de nia lingvo buŝe, skribe. Armu vin per argumentoj defendaj por ĝia gramatika strukturo kaj pruvu ĝian superecon super naciaj lingvoj rilate la rolon de internacia. Tre ofte, preskaŭ ĉiam, ni perdas la fortojn, propagandante E-on sen la kapablo doni nerefuteblajn demonstruojn de ĝia praktika uzebleco. E-o estas vivanta lingvo kaj postulas vivantajn animojn kiel siajn porbatalantojn — ne homojn kun ciferoj pri la akiroj de aliaj. Ĝi ne povas vivi per la pli-malpli gravaj venkoj de la pasinteco, sed nur per la praktika valoro de ĉiam nove farataj adeptoj. Ni do akiru *povoscion*, praktike fluparoli la lingvon, kaj impresu demandantojn per ĝia belsoneco kaj esprimkapablo. Ni demonstru,

impresu kaj nekontesteble, ke Espo-
taŭgas en ĉiaj rilatoj de la homa vivo!

Aldona noto: Komparu la nunon kun la pasinteco. Estas deprima distro, trafolumi flavajn paĝojn de malnovaj gazetoj E-aj. Mi havas, krom aliaj, la plenan kolekton de The British E-ist kaj jarkolektojn de Lingvo Internacia 1905-1910 kaj plue. Ties raportoj pri E-kursoj en tiu tempo estas tre optimismaj. Ekzemple, en Nov. 1909 funkciis en Saksujo sola 85 grupoj kun 2658 membroj!

Multo da tiutempa raportajo estas nur blago, tamen ŝajnas, ke tiam, antaŭ 50 jaroj, estis pli facile varbi interesatojn, ĝuste pro la pli facila vivritmo. Ekzemplo de sendube malvera aserto estas trovebla en The Shrewsbury Chronicle (angla urb-jurnalo) Februaro 15, 1907. Ĝi estis represita kiel folio kaj enmetita en "Tra la Mondo" (1907):

Tradukite: "En Francujo E-o estas instruata en ĉiuj superaj naciaj lernejoj; prenita la iniciativon la Pariza Urba Konsilantaro. Krome, E-o nun estas sur egala nivelo kiel aliaj fremdaj lingvoj en la oficialaj departementoj de Parizo. Pli ol 100 deputitoj jurpromesis subteni leĝprojekton antaŭ la Franca Parlamento, por enkonduki E-on en ĉian gradon de Franca lernejo.

"En Anglujo la Komerca Ĉambro en Londono kaj aliuirbe adoptis E-on en la programon de komerclernejoj ekzamenoj. La Eduka Ministro rekomendis studon de E-o... k. t. p.

"El la Anglaj kolonioj venas bonegaj raportoj, precipe el Hindujo kaj Aŭstralio. En Hindujo estas nacia E-Societo, kiu eldonas gazeton: kaj en Aŭstralio kelkaj urboj havas E-klubojn. Japanujo..." (sed jam sufiĉe!)

Oomoto

LETTERS TO THE EDITOR

Letters to the Editor of local newspapers are among the most successful means of letting the general public know about Esperanto. The Review will publish a series of especially effective Letters which have been printed in local papers around the country, as examples of what can be done.

General principles for writing Letters to the Editor:

1. Always write an original letter, never a copy of someone else's.
2. Write to a paper you read or subscribe to.
3. Be specific, and try to relate what you say to something printed recently in the paper to which you are writing.
4. Always give an address for information to which interested persons can write.

A Universal Language for the World

We have 2,700 languages in the world, each serving its own special group and no other. Wouldn't it be great if we had a key language to unlock them all?

The answer is that we already have such a language, already spoken by several million people scattered throughout some 80 countries of the world and gaining steadily — Esperanto, the universal language.

There is good reason to believe that many now living will see it in general use as the world second language. It is easy to learn, and if taught in the schools like other languages, we could learn it in a very short time. It is already taught in some 600 schools throughout the world, including 30 schools in Poland where it originated.

Though only 73 years old, some 7,000 books have been printed in the language and about 100 Esperanto journals circulate regularly. They have a World Congress every year ('60 in Belgium and '61 in England, with some 2,000 delegates from over 40 countries.)

Russia formerly suppressed Esperanto, but now has relaxed its restrictions and there are about

1,000 Esperantists in the Russian city of Gorky alone. If all the world but us acquires a common language, we would be at a tremendous disadvantage.

If you wish more information about Esperanto, ask your library or write to us.

The Esperanto Club,
Box 792, Placerville.

An Important Message from the President of ELNA

Last year I wrote a series of articles discussing the state of health -- or, more correctly, unhealth -- of the American Esperanto movement. The subject was also discussed at length at the Seattle Congress, both in open meetings and in informal conversations. In addition, many members have taken the trouble to write me their opinions and advice.

On the basis of all these considerations we have evolved a three-point program designed to revitalize the Esperanto movement - and ELNA - in 1962.

First, the League's administrative set-up is being streamlined. At present, the responsibility for carrying on the League's business in the fields of Publicity, Membership, Education, and Finance, rest with the Permanent Committees set up by and under the Estraro, as provided for in the existing regulations. In future, the work carried on in these fields shall in each case be the responsibility of a single Permanent Committee Chairman.

We believe this will be in the interest of efficiency and faster, more positive functioning.

Note that the Committee Chairmen will have the freest possible hand to perform their duties as they see fit, within the broad general policies laid down by the full Estraro.

The Permanent Committees may have other members in addition to the Chairmen, but they will be subordinate to the Chairmen.

The work of the Permanent Committees is to be supervised by the Estraro, and coordinated by the President.

The second point for 1962 will be a reorientation of the League's purpose. Experience has shown that most of the real achievements in the Esperanto movement take place at the local, rather than the national level. Therefore ELNA will concentrate on assisting the local movements in their work. The manual on successful promotion of Esperanto, now in preparation, will be published and made available to local groups this year. A plan to allow local groups to retain part of their members' ELNA dues has been approved (see details on page 5).

By the end of this year we hope to have in full operation a detailed program of providing local clubs all across the country with new publicity materials; new and effective ideas for promoting Esperanto; helps in planning gatherings, classes, and interesting club meetings; and in many other ways.

The final point in our 1962 program is intended to accomplish two simultaneous functions: strengthening the League, and improving the Review. Both of these goals are to be tied to a yearlong, all-out drive to recruit new members into ELNA.

The Review's size and quality and ELNA's total membership figures, I am convinced, need logically to be considered together. Not only does the kind of Review we have depend on the money available for paper, ink, postage, etc., and this in turn on the number of dues-paying members; the number of members is equally dependent on the kind of Review we have. This is because, except for a relatively small group of extremely dedicated "hard core" samideanoj, Esperantists, like everyone else, expect a reasonable return for money expended.

The small, infrequent Review we have published heretofore is not our idea. If we had our way, the magazine would appear monthly and with at least 40 pages, including features of interest to all, from the beginning Esperantist to the expert. But this kind of magazine is impossible without additional revenue; while it is quite unlikely that this additional revenue will be forthcoming unless we first improve the Review, as a means of attracting new members.

What is the answer to this dilemma? We believe there is only one logical solution: enlarging the Review, and increasing our membership, step by step, both at the same time.

This we intend to do in 1962. We will be working hard at the national level, but it will take your help, too. First, be sure your own membership is up to date. Then, contact other Esperantists in your area and urge them to join the League. Talk up ELNA in your club meetings and in Esperanto classes, and get everyone you can to join.

Remember

A BIGGER REVIEW

IN '62

??

IT'S UP TO YOU!

David Richardson

DE LA REDAKTORO:

Dum la pasinta jaro pluraj ŝanĝoj okazis en nia Revuo. Ĝenerale, la opinio de la legantoj estis favora. Kiam nia speciala numero aperis en Oktobro, la favoro estis tre granda tiel ke mendoj (konforme al niaj esperoj) plu atingas nin eĉ nun. Ankaŭ la aliaj numeroj renkontis ĝeneralan aprobon.

Dum ĉi tiu jaro, la Esperanto Ligo por Norda Ameriko opinias ke ni devas strebi fortigi nian agadon. Kvankam la nombro da esperantistoj en nia lando estas ne granda, ĝi estas sufiĉe granda por grave sentiĝi en la publiko se ĝi tion volas. La Ligo opinias ke alvenis la tempo por unuigi la forton de la esperantistaro en Usono.

La kampanjo por membroj nun okazanta ne estas nur nova organizadklopodo, aŭ nur ĉiujara strebo trovi abonantojn. Ĝi estas klopodo konstrui la movadon ĝuste - ne per ekstermovadaj subvencioj, ne per apelacio al aliaj grupoj ke ili subtenu nin, sed per apelo al ni mem.

La aktuala jaro proponas al ni multajn valorajn eblojn. Mi nur bezonas mencii la valoran utiligon je esperanto kiun faris la Voĉo de Ameriko dum la pasintaj du jaroj, por indiki ke aŭtoritatuloj pretas uzi esperanton kiam ili opinias ĝin valora kaj kiam estas esperantistoj pretaj subteni ilin. La instruado je esperanto en pluraj publikaj lernejoj, en California, en Massachusetts, kaj aliloke, indikas ke esperanto estas akceptata de la publiko pli rapide ol opinias kelkaj el ni.

Malpli altnivele, sed plurrilate pli evidente, la Ligo opinias ke multaj esencaj plibonigoj povas fariĝi ĉijare en nia propra Revuo. La Revuon unue renkontas la okulo de multaj kiuj ekinteresiĝas pri esperanto, kaj la Revuo unue kreas entuziasmon -- aŭ seniluziigon -- en la nova esperantisto.

La planataj plibonigoj en la gazeto estas dumaniere rigardeblaj: la tuj efektivigotaj, kaj tiuj kiuj devos dependi de granda nombro de novaj abonantoj. Unue, la tuj efektivigotaj:

1. Pli granda gazeto. Ĉi tiu numero, vi rimarkas, estas pli granda ol la antaŭaj. Pli grandaj numeroj ankaŭ aperos dum la restanta parto de la jaro.

2. Pli bona presado. Ek de proksimume majo, la kompostado por la Revuo estos linotipa, kaj la presadon plufaros por ni per fotolitografio la Esperanto Press en Kanado.

3. Pli frua aperado. Ĉi tiu numero atingas vin almenaŭ aktuale, t.e. antaŭ la fino de la dua monato. Postaj numeroj atingos vin dum la unua monato kies daton ili portas.

4. Pli bela kovrilo.

Ni esperas ke la kampanjo por membriĝoj rezultigos gravan nombron da novaj abonantoj kaj membrojn. Jen kelkaj pensoj tiurilate:

1. Ĉiumonata apero. Kun 500 pli da pagintaj abonantoj kaj membroj, la Revuo povus aperi ĉiumonate.

2. Pli grandaj numeroj. Kun 1000 pli da abonantoj kaj membroj, la Revuo povus esti duoble pli granda, kaj ankau aperi ĉiumonate.

3. Pli bona enhavo. Ŝajnas triviale, sed direndas: ju pli da abonantoj, des pli bona gazeto. Ĉar kun pli da abonantoj, oni sendas al ni pli da bonaj artikoloj.

Oni jam decidis pri la unuaj kvar planoj. Dum la jaro, vi vidos ilin efektiviĝi. Ĉu la lastaj tri planoj povos efektiviĝi, dependos de la esperantistaro en nia lando. Se vi, kiu legas tion, ne abonas la gazeton, ĉu vi serioze konsideros membriĝi en ELNA au aboni la Revuon? Se vi estas membro de klubo esperanta, ĉu vi sugestos ke ĝi membriĝu ĉiujn siajn membrojn en ELNA? Kaj se vi konas esperantiston kiu ne estas membro au abonanto, ĉu vi sugestos jarabonon? Dankon.

Donald Broadribb

From the Secretary:

ESPERANTO BOOKS IN BOOK STORES

Dr. Albault points out in *FRANCA ESPERANTISTO* that many persons refuse to believe that thousands of books exist in the Esperanto literature, because inquirers are often told at book stores that it is doubtful if there are any such books printed!

He proposes that local groups and isolated individuals take about thirty copies of a good Esperanto grammar and ask the store keeper to put them out for sale, along with a sign or notation in the books, giving the address of the local group or of the national center.

In our case, it would be a good idea to take something like "Essential Esperanto", the Edinburgh pocket dictionary and the pronunciation record. These can be ordered on approval from our ELNA Book Service, Middleton, Wisconsin, and that address will be stamped in each copy of the books.

Many stores carry "Teach Yourself Esperanto", "Say It in Esperanto", and "Esperanto, the World Interlanguage", all three attractive and excellent texts, but none of these three books contains ELNA's address, so local initiative must provide it in one way or another. The ELNA secretary will provide address stickers for use in such cases, if the book dealer will permit them to be affixed to the books he has on hand.

This is something everyone can do in his own locality without much bother. The present custom of buying books from the Esperanto book services and publishers is a good way to get them at less cost, but we should be willing to spend a little more and buy them from local book stores and encourage them to display the books for others who inquire about them.

If local Esperanto groups and individuals give their addresses local movements will gain new blood.

A

JOSIKO VENAS!

Joŝiko Kaĵino, japana esperantistino, estas bone konata inter eŭropaj esperantistoj pro sia sukcesplena prelegvojaĝo dum 1957-1960. Ŝi trairis Danlandon, Svedlandon, Germanion, Nederlandon, Brition, Francion, Svislandon, Italion, Jugoslavion, Hispanion, Belgion, Aŭstrion, kc., kaj prelegis 300foje antaŭ 50,000 personoj. Kun elstara historio (ŝi studis psikologion, ĵurnalismon, kaj sociologion en la Universitato Waseda, kaj laboris kiel ĵurnalistino por ĵurnalo en Tokio dum ses jaroj), Joŝiko Kaĵino trairis Usonon prelegante antaŭ grupojn en multaj urboj. En Burlingame, Calif., la 23an de januaro ŝi prelegos antaŭ la metodista grupo, kaj la 17an de februaro partoprenos en programo de San Mateo. Aliaj programoj ankaŭ okazos.

Ni sugestas ke vi, en via komunumo, utiligu la okazon stimuli intereson pri esperanto per vizito de Joŝiko Kaĵino. Por detaloj kontaktu William kaj Catherine Schulze, 410 Darrell Road, Hillsborough, California.

NIAJ MORTINTOJ

Ni bedaŭras anonci, ke ni lastatempe ricevis sciigojn ke mortis *George Saville*, Los Angeles 46., Cal.

PREĜO POR LA HOMARO

Post la plej malluma horo de la nokto,
la matenruĝo aperas
El la nigra kavado de malespero
Brilas radio de lumo
Kiam la mondo estas kaŝita per malsaneco,
dubo kaj timoj
Dio donas al la Homo kuracilon
Por ĝia tuta velkeco.

Dum la homo mem turniĝas en profundan
malhelecon
Kiam mondaj koroj pleniĝas per doloro
kaj timego
Denove la preĝo por la venkiĝo de tiraneco
Kaj la venigado de vivo, ekkreskas en koroj
de longe mortaj.

Ĉu ni povas kiel antaŭirantoj de printempo
Kaj espero kaj amo kaj de vivo mem,
esti liberaj
Kaj ne alporti esperon al aliaj animoj
de l' homaro
Kiuj vivas kaj mortas en malluma vano?

Catherine R. Thompson

●

Pri la serio "Ni Rekomendas": Legantoj rimarkis, sendube, ke en julio de la pasinta jaro la Revuo komencis aperigi en la recez-sekcio serion da recenzetoj sub la rubriko "Ni Rekomendas," po unu en ĉiu numero. La celo de la rubriko estas simpla: pro la konstanta alfluo de libroj recenzendaj, kaj la neebleco juste pritrakti ĉiun el ili en la malmulta spaco disponebla, ni opinias ke ofte vere valora aŭ atentinda libro perdiĝas en longa listo de libroj ricevataj. Ni ankaŭ opinias ke, eble, kelkaj legantoj (kiuj ja ne povas aĉeti

La vento kaj la suno iam disputis. La disputo estis: Kiu estas la plej forta - suno aŭ vento? Ŝajnis ke ne estas solvo por la disputo. Subite ili ekvidis vojaĝanton kiu marŝas sur la vojo.

“Jen okazo” diris la suno, “por pruvi kiu pravas, vi aŭ mi. Kiu ajn el ni sukcesos instigi tiun homon demeti sian jakon pruvigos la pli forta. Por montri al vi kiom mi min fidas, mi lasos al vi la unuan provon.” “Dankon, diris la vento, vi tion bedaŭros.”

Do la suno sin kaŝis malantaŭ nuboj kaj la vento ekblovegis glacie. Ju pli la vento blovis des pli firme la viro ĉirkaŭvolvis sian jakon. Finfine la vento senesperiĝis kaj ĉesis.

Poste la suno ekbrulis per plena forto sur la vojaĝanton.

La vojaĝanto sentis la afablan varmecon de la suno, kaj ju pli li varmiĝis des pli li malstreĉis la jakon. Finfine, li devis depreni ĝin tute kaj sidi en la ombro de arbo kaj ventumi sin. Do, la suno fine pravis.

Moralajo: La instruo de la fabelo, kiun mi ĵus rakontis estas -

Persvado estas pli bona ol perforto, aŭ, oni povas kapti pli da muŝoj per mielo ol per vinagro, aŭ, karoto antaŭ azeno pli bone efikas ol vipo malantaŭ.

A dispute once arose between the wind and the sun over which was the stronger of the two. There seemed to be no way of settling the issue. But suddenly they saw a traveler coming down the road.

“This is our chance,” said the sun, “to prove who is right. Whichever of us can make that man take off his coat shall be the stronger. And just to show you how sure I am, I’ll let you have the first chance.”

So the sun hid behind a cloud, and the wind blew an icy blast. But the harder he blew the more closely did the traveler wrap his coat around him. At last the wind had to give up in disgust.

Then the sun came out from behind the cloud and began to shine down upon the traveler with all his power. The traveler felt the sun’s genial warmth, and as he grew warmer and warmer he began to loosen his coat. Finally he was forced to take it off altogether and to sit down in the shade of a tree and fan himself. So the sun was right, after all!

Moral: Persuasion is better than Force.

Bill Schulze

Ĉiun libron novan) ŝatas scii kiujn librojn la redaktoro speciale rekomendas. Tial, sub la “Ni Rekomendas” - rubriko ni listas ĉiunumere novaperintan libron kiu

pro siaj enhavo, aspekto, kaj ĝenerala enhavo estas vere elstara. Ĝi estas, se oni volas tiel nomi ĝin, ia “book of the month” - rekomendo esperanta.

in Chicago where East Coast and West Coast Esperantists can most easily meet

July 6-7-8, 1962

Plan now to attend. Your enthusiastic presence is needed. You will be richly rewarded in satisfaction, fellowship, and friendship and delighted with the charms of this city. Chicago's Esperantists will welcome and assist you. This summer is the time to visit CHICAGO.

SILABENIGMO

En 1910 en Parizo, Francujo, de "Librairie Hachette et C-ie" estis eldonita la libro "L.L.Zamenhof. Proverbaro esperanta", kiu entenas 2634 proverbojn. Unu proverbo estas en tiu ĉi silabenigmo.

a, ak, bi, bo, co, ĉa, ĉe, ĉi, den, do, ek, ent, er, es, ga, gra, ĝan, ĝo, i, i, i, je, ju, ka, ko, ko, kro, len, li, lo, lo, lo, lo, lo, ma, mo, mo, na, na, na, ne, no, no, no, no, nuk, o, ob, os, pe, pe, po, po, ri, ro, ro, ro, ro, sa, so, so, so, sta, stak, ta, ten, to, to, to, to, tri, ur, vaf, ve, vo, zo.

1. birda korp parto	5 literoj	16. feliĉega sento	6 literoj
2. malhelpo	8 "	17. montana remaĉbesto	4 "
3. centra parto de rado	4 "	18. plej malgranda ero	5 "
4. kanto de alaŭdo	5 "	19. frukto	5 "
5. raviĝo de la animo	7 "	20. hinda marĉbarbo	7 "
6. tubera legomo	4 "	21. nefrakcia nombro	7 "
7. okazo fari malbonon	5 "	22. fabaca legomo	5 "
8. longkrura birdo	5 "	23. granda markrustulo	5 "
9. krio de korvo	5 "	24. blanka akvo	4 "
10. sankta bildo	5 "	25. neprilaborita metalo	4 "
11. gvidisto por fremduloj	8 "	26. granda marbirdo	8 "
12. tute simila	6 "	27. interna parto de la korpo	4 "
13. granda besto	4 "	28. plata kuko	5 "
14. malgranda ornamaĵo	6 "	29. saltinsekto	6 "
15. parto de preĝejo	4 "	30. granda trezoro	4 "

Legante de supro malsupren la unuaj literoj de trovendaj vortoj donas interesan proverbon. La solvon bonvolu sendi al la redaktoro de "Esperanto Revuo". La nomoj de solvintoj estos publikitaj. Ensendita de A. Holzhaus, Chicago, Ill.

GEORGE SAVILLE

Bonan Tagon, S-ro Prezidanto

Li estis maljuna farmisto de la Ŝtato Iowa; li aspektis kiel multaj aliaj farinistoj: malrapidema, distorditaj manoj, okulvitroj, ŝelkoj, akra nazo, blankaj lip-haroj, bluaj suspektemaj okuloj, mallertaj ŝuoj, kaj naza, ĉiam plendanta voĉtono. Li estis en vagonaro celanta al Vaŝingtono.

“Kiam ni atingos la ĉefurbon, portisto?” li demandis, la kvindekan fojon rigardante sian arĝentan bulboforman horloĝon.

“Morgaŭ matene je la sepa, mastro,” diris la negro.

“Dankon.” La Iowano fermis sian buŝon pli firme, sed lia koro pli rapide ekbatis.

Sepan horon matene! Post tiom da jaroj! Kaj je la deka horo li estos vicestara en la “Blanka Domo” kaj ekpremos la manon de l’ prezidanto! Mia Dio! Steloj kaj serpentoj! La nura penso sufiĉas por ke koro usona ekbatu!

“La Parlamentano de mia distrikto aranĝis ĉion,” la maljunulo fiere konfidis al alia maljunulo en la fumoĉambro. “Mi ekpremos la manon de l’ prezidanto! Jes sinjoro, tiun momenton mi atendis dum kvindek jaroj!”

Poste li rakontis pri sia patro, kiu manpremis prezidanton Grant, kaj ke tio estis la plej fiera memorajo de lia vivo. Li fariĝis pro tio eminenta membro de la komunumo; li eĉ elektiĝis urba ĉefpolicisto.

“De kiam mi estis dekjara knabo, kaj aŭdis mian patron paroli pri prezidanto Grant, mi ĵuris veturi al Vaŝingtono kaj fari la samon, eĉ se tio kostus mian lastan cendon,” diris la maljuna Iowano. “Mi certigas vin ke ĝi estos la plej fiera momento en mia vivo. Mi alproksimiĝos al li, manpremos lin, kaj nur diros kelkajn vortojn: “Bonan matenon, sinjoro prezidanto, dum la pasintaj 40 jaroj mi balotis ĉiam por la Respublikana Partio!”

“Li estos feliĉa aŭdi tion,” diris la alia maljunulo. “Ĉi tiu lando bezonas pli grandan nombron da Respublikan-Partianoj. Mi divenas, ke la ekskurso de Iowa kostas al vi konsiderindan sumon, ĉu ne?”

“Ĝi valoras ĉiun cendon. Valoras ĉiun cendon, kiun oni havas,” respondis la Iowano.

Fakte, la ekskurso kostis ĉiun cendon, kiun li havis. Li estis tro maljuna por labori, kaj “lia” farmbieno ne estis lia - ĝi estis ĝis la limo hipotekita. Lia edzino mortis antaŭ kelkaj jaroj; ŝi falis kvazaŭ trolaborigita besto en jungilaro. Liaj du filoj forkuris el la farmbieno pro trolaborego, kaj li neniam aŭdis pri ili. Li kvazaŭ estris sklavo-farmon kie li mem estis la ĉefa sklavo. Nun li estis elĉerpita, maljuna, kaj senhava, sed glorie li premos la manon de prezidanto!

Tio-ĉi rekomencos pro ĉio; pro la sklavecaj jaroj, pro nescio kaj izoleco, pro la mankohavaj jaroj kaj pro la malnoblaj -- la malgrasaj jaroj, la monelprem-

igaj jaroj kiuj mortigis lian edzinon, forpelis liajn filojn, kaj distordis kaj ruinigis lian korpon. Jes, ĝi estos valora.

(Tiamaniere liaspecaj homoj pensas. Ili malestimas la reĝojn kaj la eluzitajn eŭropajn adorantojn de reĝo Georgo, imperiestro Vilhelmo aŭ reĝino Mario. Sed ili ĉiuj suferus malsaton, nudecon kaj malvarmon por ekpremi la manon de l' prezidanto. Jes, nenio konkreta estas gajnita - oni ne fariĝas pli saĝa, pli nobla, eĉ ne pli riĉa per tiu ago, sed ĝi kontentigas ion en iliaspeca animo. La lakeon en ĝi, eble. Aŭ ion romantikan, aŭ la malbenitan malsaĝecon. Mi ne povas ĝin diveni. Sed mi scias, ke la maniero per kiu oni povas korupti lojalan laborist-gvidanton, estas: permesi al li ekpremi la manon de l' prezidanto. Tiu ĉi artifiko funkcias egale bone kun negro-gvidantoj, subpremataj bankrotitaj farmistoj, trust-subigitaj komercistoj, kaj la klub-sinjorinoj kiuj ĝentile agitas por la forigo de infanlaboro kaj similaj aferoj. Ili ĉiuj cedus kaj cedas la lastan honorfibron por la privilegio de manpremo prezidanta. Divenu la kialon vi mem; mi devas konfesi mian malkapablon.)

La vagonaro atingis Vaŝingtonon. La Parlamentano atendis ĉe la stacidomo la Iowan farmiston kaj gvidis lin al la Blanka Domo. Tie li trovis mil aliajn kiuj atendis por manpremi kun la prezidanto. Tio mirigis lin, ĉar li revis en sia soleca farmbieno pri ia sankta kaj unika momento.

Post kvaronhora kaj kvindekjara atendo lia vico fine venis. Li estis subite puŝita de malantaŭe; li ektuŝis malvarman gluecan manon kaj ekvidis fiksecan prezidantan rideton kaj nebulaĵon de redingoto. Subite li troviĝis en vestiblo, konfuzita, inter mil aliaj konfuzitaj kompatinduloj. La tuto daŭris sekundon, tiu plenumiĝo de tutviva sopirado.

"Mi eĉ ne havis ŝancon diri al li, ke mi balotadis dum kvardek jaroj ĉiam por la Respublikana Partio," la maljuna Iovano malforte plendis al alia manpreminto; ili elpaŝis al la razeno, kaj ĝentile kvankam firme elpelis ilin grasaj detektivoj.

Jen la tuto de la rakonto. Tamen mi devas aldoni, ke la maljuna farmisto mortis ses monatojn poste; nenio grava mankis al li, la kuracisto diris, sed ŝajnis, ke li perdis sian tutan interesiĝon al la vivo. Nenio alia, vivinda, restis por li.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

estas monda organizo de Esperantistoj, konsistanta el la naciaj asocioj kaj individuaj membroj. Ĝi publikigas la montan gazeton 'Esperanto', jarlibron (en du partoj), kaj funkciigas reton de deligitoj tra la mondo. Ĉiu aktiva esperantisto bezonas esti individua membro de U. E. A.

Kotizoj por 1961:

por simpla membro kiu ricevas la jarlibron:	\$ 2.25
por membro kiu ricevas la gazeton kaj jarlibron:	\$ 4.50
por subtenanta membro:	\$ 6.75
por dumviva membro:	\$ 90.00

Sendu kotizojn al, kaj petu informojn de Donald E. Parrish, 328 West 46th St., Los Angeles 37, California.

ESPERANTO IN PLACE NAMES

As a tribute to Esperanto, or to its original author L. L. Zamenhof, 199 cities in 20 countries have officially named streets or city squares "Esperanto" or "Zamenhof." In the list which follows, the date when the street was named is given in parentheses, after the name of the street, when known.

Argentina:

General Alvear: Zamenhof Street
Venado Tuerte. Esperanto
Street (8/6/55)

Austria:

Graz: Esperanto Place (1952)
Klagenfurt
Knittelfeld: Esperanto Street
(9/57)
Linz: Zamenhof Street
Radstaedter Tauern
Vienna: Zamenhof Street
(7/7/29)

Belgium:

Anderlecht: Zamenhof Street
(1960)
Antwerp: Zamenhof Street
(1953)

Brazil:

Aracajú, Sergipe: Esperanto
Street (3/23/32)
Belo Horizonte, Minas Gerais:
Esperanto place (1947)
Campinas, Sao Paulo: Esperanto
Street (1/24/60)
Coracao de Jesus, Minas Gerais:
Esperanto Place (5/7/52)
Curitiba, Paraná: Zamenhof
Street (1953)
Feira de Santana, Baia
Joao Pessoa, Paraíba: Esperanto
Street (1949)
Juiz de Fora, Minas Gerais, Zam-
enhof Street (1953)
Juiz de Fora: Minas Gerais, Zam-
hof Street (9/25/17)

Macaiba, Rio Grande do Norte:
Esperanto Street (1957)

Macau: Rio Grande do Norte:
Esperanto Street

Maceió, Alagoas: Zamenhof
Street (1957)

Macau: Rio Grande do Norte:
Zamenhof Place (1959) and
Esperanto Place (1959)

Nilopolis, Rio de Janeiro: Esper-
anto Street (8/3/59)

Niterói; Rio de Janeiro: Esper-
anto Street (8/57)

Porto Alegre, Rio Grande do Sul:
Zamenhof Street (1937), and
Esperanto Place (7/14/53)

Realengo, Rio de Janeiro: Esper-
anto Street (10/5/13)

Recife Pernambuco: Esperanto
Street (12/22/53)

Rio de Janeiro: Zamenhof Street
(10/31/17) and a second Zam-
enhof Street (12/15/46)

Salvador, Bahia: Esperanto
Street, 1937)

Santa Maria, Rio Grande do Sul:
Zamenhof Street (1959)

Sao Joao da Boa Vista, Sao
Paulo: Zamenhof Street (1959)

Sao Paulo: Esperanto Street
(1947)

Soledade, Rio Grande do Sul:
Zamenhof Street (1959)

Sorocaba, Sao Paulo

Ubá, Minas Gerais: Esperanto
(12/21/52)

Britain:

Bournemouth

Bulgaria: Asenovgrad: Esperanto Place
(1956)

Govedarci

Jambol: Esperanto Street (1959)

Kazanlak: Esperanto Alley
(4/6/59) and Esperanto
Street (12/15/59)Kubrat: Zamenhof Place
(3/10/59 and Esperanto Street
(10/6/59)

Pazargik: Esperanto Alley

Pirdop: Zamenhof Street (1960)

Plovdiv: Zamenhof Street

Polski Trambes: Esperanto Park
Svlievo: Esperanto Street
(12/17/59)

Slavjanovo: Esperanto Street

Sofia: Esperanto Street (1942)
and Zamenhof Street
(11/21/59)

Stara Zagora: Esperanto Street

Tirnov: Esperanto Street (7/60)

Varna: Zamenhof Street (5/57)

Canada: Trois Rivieres: Esperanto Street
(10/26/59)**Czechoslovakia:**

Bohumín

Bor (eq.Haida): Zamenhof Street

Bratislava: Zamenhof Street
(1930)

Doksy

Drahovice: Esperanto Street
(2/9/26)

Hradec Králové

Lázne Belohrad: Zamenhof Alley
(7/19/59)

Nové Zámky: Zamenhof Street

Olomouc Street (6/27/32)

Trautenau: Esperanto Place

France:

Alés

Amiens: Zamenhof Street
(1/24/31)**Angers**

Arras

Baugé: Zamenhof Street
(7/19/59)

Benlys-sur-Mer

Boulogne-sur-Mer: Zamenhof
Place (2/3/31)

Bourg-de-Péage (near Romans):

Zamenhof Street (12/15/59)

Cannes: Zamenhof Street
(6/18/38)Cagnes-sur-Mer: Zamenhof
Street (12/25/33)

Clamart: Zamenhof Street

Commentry: Zamenhof Street
(3/13/49)

Evreux: Esperanto Street

Hagondange

Hautmont

Houilles

Hyères

Issy-les-Moulineaux: Zamenhof
Street ((1/33)

Liévin

Limoges: Zamenhof Street
(1907)Malakoff: Zamenhof Street
(1934?)

Marly-les-Valenciennes

Marseille

Montbéliard: Zamenhof Street
(8/8/33)Montreuil-Belfray: Esperanto
Street (8/21/60)Mulhouse: Zamenhof Street
(1/7/33)Perpignan: Zamenhof Street
(1947)

Rivesaltes

Romans-sur-Isère

Rosendael près Dunkerque

Rueil-Malmaison

Saint-Laurent-du-var (near
Nice): Zamenhof Street (1960)

Saint-Raphael: Zamenhof Street

Sotte-ville-les-Rouen: Zamenhof
Street (5/24/14)

Strasbourg-Bisheim

(daŭrigota)

Cu aŭ ne vi partoprenos la universalan kongreson en Kopenhago, ĉijare, vi eble deziras uzi la glumarkon de la kongreso sur viaj leteroj. Prezo: unu folio (dek markoj) por 10¢, tri folioj (30 markoj) por 30¢. Mendu ĉe la reprezentanto de U.E.A., Donald Parrish, 328 W. 46th St., Los Angeles 37, California.

SUGESTO

En Nuntempa Bulgario mi legis ke la personaro de la pola ŝipo "Zamenhof" ne estas esperantistoj, sed unuopaj maristoj esprimis la deziron lerni la lingvon. Mi proponas ke nordamerikaj samideanoj kunagupor sendi aŭ (eble pli bone) mendi por ties libraro iujn Esperanto-librojn.

(sugesto sendita de Conrad Fisher)

Jen Aŭstralio

Ĉi tiu 25-minuta, kolora, sonfilmo esperante parolanta estas prunteprenebla en Usono. Interesataj personoj kaj grupoj bv.

DECIDOJ DE LA ESTRARO

La estraro **aprobis** ke la U.S. National Bank of Portland estu la oficiala banko de ELNA, kaj rajtigis ke aŭ la kaskisto, Jay Berry, aŭ iuj du el la sekvantaj estraranoj subskribu bankĉekojn por pagoj farataj de ELNA: David Richardson, Conrad Fisher, Armin Doneis.

NOMINATING COMMITTEE

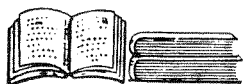
The chairman of the Nominating Committee charged with naming candidates for this year's elections is Vincent Griffeth, 8556 37th Ave. S.W., Seattle 6, Wash. League members will vote for a secretary and three members of the Board of Directors. Anyone wishing to propose a candidate should communicate with Vincent Griffeth as soon as possible.

En Pittsburgh - Adah Miller, membro de ELNA en Coraopolis, raportas ke 23 personoj kunvenis en la Downtown YMCA la 20an de novembro, kaj organizis la Esperanto-Klubon de Pittsburgh (prezidanto Brice Owens).

kontakti la sekretarion de ELNA, Conrad Fisher, dirante por kiu dato ili volas la filmon.

Notice

The Esperanto League for North America is not a subscription agent for the periodical El Popola Ĉinio. The name and address of the League were included without its knowledge or consent in a list of subscription agents for the above publication. Permission to use the League's national office as an agency was in fact refused, due to the clearly political character of El Popola Ĉinio.

NOVAJ LIBROJ

La Zamenhofa Esperanto: Simpozio Pri -Ata/Ita,
artikoloj de De Hoog, Gregor, Kalocsay, La Colla, Lapenna, Nakamura, Pumpr,
Régulo, Schwartz, Sonnenfeld, Waringhien. Stafeto 1961. 329p. Lingvo: bona.
Preso: bona. Karaktero: Lingvo-studo. Takso: nur por tre spertaj esperantistoj.

La libro estas parto de longdaŭra gramatika argumentado. La problemo:
"Al Esperanto mankas specifa tempo por la t.n. pasiva preterito (angl. was put
to bed). "Estis enlitigata" signifas was being put to bed; "estis enlitigita" - had
been put to bed. Do se ni volas traduki When I came home, the baby was put to
bed, kion fari? (p.305).

La disputo estas inter tiuj personoj kiuj tradukas per "estis enlitigita" kaj tiuj
kiuj tradukas per "estis enlitigata." La prezentata libro pledas por "estis -ita."
La argumentoj apelacias al la zamenhofa uzo (tial la nomo "La Zamenhofa Esperanto"),
al la Fundamento, kaj al la karaktero de la lingvo mem. Kelkaj el la verkintoj
(ekz. Pumpr, kaj de Hoog, kies kontribuoj estas eble la plej klaraj kaj studindaj)
ankaŭ prezentas la vidpunkton de la personoj kiuj volas "estas -ata," por refuti ĝin.

Mi ne estas konvinkita de la libro. Unue: ĉar mia propra studo de la zamen-
hofa uzado indikas al mi ke Zamenhof uzis nek la sistemon de la "ataistoj" nek tiun
de la "itaistoj" sed sistemon pli simplan: oni uzas la saman formon de est- kiun havas
la verboj en la kunteksto, se oni volas esprimi staton aŭ agon kiu ankoraŭ ekzistas;
oni uzas -ata por esprimi ke la ago ekzistas nun, kaj -ita por esprimi ke la ago ek-
zistis kaj ni nun havas la rezulton (la staton). Do: "la infano estas enlitigita kaj
dormas bone," kaj "hieraŭ, kiam mi venis al la domo, mi trovis ke la infano estis
enlitigita kaj dormis bone," "hieraŭ, kiam mi venis al la domo, mi trovis ke la
infano estis enlitigata por ke ĝi povu dormi."

Due, ĉar la argumentoj preskaŭ ĉiam ekzamenas la problemon sen la kunteksto,
dum moderna lingvistika studado insistas ke neniuj formoj (vorta, gramatika) havas
signifon ekster la kunteksto, sed akiras sian signifon per la kunteksto.

Nek la "-ita" skolo nek la "-ata" skolo plaĉos la anglalingvanon tute: mi
kredas ke la vera zamenhofa uzado pli kontentigas, ĉar ĝi estas kohera kun la
strukturo de la lingvo, do plej taŭgas por la lingvo.

Ĉi tie ne eblas detale konsideri la uzadon zamenhofan, aŭ aktualan. En detala
recenzo aperonta en "The International Language Review" mi prezentas tian detalan
konsideradon.

Unu rimarkigo plia: Pro la varmege de la batalado, la verkintoj en la "Simpozio"
(kaj aliaj verkintoj en aliaj eldonaĵoj) troige parolas pri "danĝero" kaj minacanta ka-
tastrofo kc. por la lingvo, pro la diskuto. (Pli ĝuste, pro la variantaj uzoj.) Tian
alarmismon mi ne povas akcepti. La afero pritraktata estas obskura - mi mem legadis

esperantajn librojn dum pli ol dek jaroj antaŭ ol konscii ke opinivario tiurilata eĉ ekzista - kaj la ekzisto de la lingvo dum pli ol 70 jaroj indikas ke diversaj gramatikuzoj povas feliĉe kunekzistadi sen danĝero. Same kiel la iama disputado pri la gramatika karaktero de radikoj, kaj pri -io kaj -ujo, kc., ankoraŭ pridiskutataj sed kun malpli da fervoro ol iam, ĉi tiu disputado iom post iom senfervoriĝos. Tragedio estus, ne se la diversaj opinioj restus, sed se la Akademio decidus kateni la lingvouzadon per arbitra decido pri gramatika afero kiam la lingvostrukturo permesas plurajn eblojn.

Kvankam tre unuflanka, la libro estas rekomendata por personoj kiuj volas okupi sin per gramatikaj studoj profundaj. La ordinara esperantisto pli bone ignoros ĝin, kaj la problemon.

Donald Broadribb

Ni Rekomendas

INFANOJ NE KONAS LIMOJN

Infanoj Ne Konas Limojn, 32 paĝoj da teksto de Sam Waagenarr, Georges Simenon, Heinrich Böll, Ito Saburo, 111 paĝoj da fotoj, kaj 7 p. da klariga teksto. Broŝurita. Eldonita de A. W. Bruna & Zoon, Utrecht, Nederlando, 1961. Prezo: \$1.10.

Ĉi tiu libro glorigas la infanon. Ĉiu konas la infanon, ĉiu amas la infanon, ĉiu ŝatas rigardi bildojn de infanoj. Por la infanamantoj, la nun prezentata libro liveras laŭdojn, pri-skribojn, kaj bildojn. Infanoj el Afriko, el Azio, el Eŭropo, el Aŭstralio, eĉ du el Usono. Infanoj nudaj, kaj vest-itaj; ludantaj, kaj plorantaj; dorlot-itaj kaj neglektitaj; ĉiam ĉarmaj. Ĝi estas bildlibro por ĉiu gepatro est-

onta aŭ estinta. La libron ni varme rekomendas.

Mendu ĉe la Esperanto League Book Service, Middleton, Wisconsin.

★

ĈIAM PORTU
LA VERDAN STELON!

Esperanto bumper strips for your car
- 25¢ each, 5 for \$ 1.00, from Catherine and William Schulze, 410 Darrell Road, Hillsborough, California.

Sender:

ESPERANTO PRESS

Oakville, Ontario, Canada

Return and Forwarding Postage Guaranteed

**ESPERANTO, YOUR PASSPORT
TO WORLD FRIENDSHIP**

Reprints of the popular Special Educational issue of the Review. Extremely useful for publicity work. Keep a supply on hand.

NEW PRICE:

Per Copy: 25c postpaid

Five copies: \$1.00 postpaid

Order from:

Adrian Hughes
476 So. Bailey
Hillsboro, Oregon

**THE NORTH AMERICAN
ESPERANTO REVIEW**

The complete collection for 1961, attractively bound. A permanent record of Esperanto activities in America last year, official League actions, etc.

Price: \$1.80 postpaid

Order from:

Adrian Hughes
476 So. Bailey
Hillsboro, Oregon